

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

DECIZIA nr. 9/48

din 02 martie 2021

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării postului de televiziune „TVR Moldova”, urmare a petiției IP „Centrul pentru Jurnalism Independent”

La data de 09 februarie 2021, în adresa Consiliului Audiovizualului a parvenit sesizarea nr. 29/CJI din data de 08 februarie 2021 din partea IP „Centrul pentru Jurnalism Independent”, care informează că a fost sesizat de către un consumator de servicii media, prin intermediul T(V)E Privește!, despre faptul că la data de 16 ianuarie 2021, postul de televiziune „TVR Moldova” a difuzat știrea intitulată „Ținutele președintelui”, care conține un limbaj sexist și discriminatoriu: „Funcțiile publice impun anumite rigori, mai ales când ești femeie”; „Vrei, nu vrei, când ești femeie-președinte intri, cum spune românul, în gura târgului și nu prea ai voie să greșești”.

Astfel, petiționarul invocă faptul că: „Din analiza conținutului materialului informativ difuzat este evident că limbajul utilizat este unul sexist și discriminatoriu, având drept rezultat limitarea sau excluderea tratamentului egal al femeilor și bărbaților care exercită funcții publice. Mai exact, potrivit autorilor știrii „Ținutele președintelui”, în funcție de sexul persoanei, acesteia îi revin responsabilități diferențiate în respectarea „anumitor rigori” vestimentare, iar persoanele de sex feminin „nu prea au voie să greșească” în acest sens. Astfel, aceste expresii prezintă femeia într-o manieră umilitoare și lezează demnitatea persoanelor de sex feminin.

Subliniem că în virtutea art. 18 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale: „La difuzarea programelor audiovizuale, furnizorii de servicii media respectă principiul egalității între femei și bărbați”. Totodată, art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați definește principiul egalității între femei și bărbați drept un „principiu ce prevede egalitatea între femei și bărbați în ceea ce privește drepturile, oportunitățile și responsabilitățile în toate domeniile vieții”.

- Conform art. 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: b) evitarea oricăror forme de discriminare”;

- În conformitate cu prevederile art. 18 alin. (3) din Codul serviciilor media audiovizuale: „Este interzisă utilizarea limbajului sexist și a scenelor de violență și comportament degradant față de femei și bărbați în serviciile media audiovizuale”;

- Potrivit pct. 51 lit. a) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia CA nr. 61/219 din 30 decembrie 2019: „În programele audiovizuale sunt interzise: a) limbajul instigator la ură”;

- În conformitate cu prevederile art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, limbajul sexist se manifestă prin expresii și adresări ce prezintă femeia și/sau bărbatul în manieră umilitoare, degradantă și violentă, ofensând demnitatea acestora;

- Potrivit prevederilor art. 83 alin. (1) și (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale: „Supravegherea respectării prevederilor prezentului cod și sancționarea încălcărilor, precum și controlul îndeplinirii obligațiilor și a deciziilor adoptate în temeiul și pentru aplicarea prezentului cod revin Consiliului Audiovizualului. Consiliul Audiovizualului (...) ca urmare a petiției depuse de către o persoană fizică sau juridică”;

- Totodată, alin. (4) al aceluiași articol stabilește că: „În cazurile prevăzute la alin.(3) lit. b) și c), Consiliul Audiovizualului, în termen de 15 zile lucrătoare din data depunerii sesizării ori petiției, efectuează un control privind circumstanțele de fapt. (...) În cel mult 5 zile lucrătoare după efectuarea controlului privind circumstanțele de fapt, Consiliul Audiovizualului examinează sesizarea sau petiția în ședință publică, anunță rezultatele controlului, audiază subiecții interesați și decide respingerea sau acceptarea sesizării ori petiției și, după caz, aplicarea unei sancțiuni, în condițiile prevăzute de prezentul cod”.

În contextul celor expuse, IP „Centrul pentru Jurnalism Independent” solicită, în conformitate cu prevederile art. 83-84 din Codul serviciilor media audiovizuale și art. 9, art. 69 alin. (2), art. 73 din Codul administrativ:

- Înregistrarea prezentei petiției și comunicarea numărului de înregistrare a acesteia în termen de 2 zile;
- Dispunerea efectuării controlului privind circumstanțele de fapt semnalate;
- Examinarea petiției și informarea petiționarului în termenii prevăzuți de lege;
- Sancționarea furnizorului de servicii media audiovizuale.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, Consiliul Audiovizualului a solicitat, prin scrisoarea nr. 202 din 12 februarie 2021, „Societatea Română de Televiziune”, fondatoarea postului de televiziune „TVR Moldova”, să-și expună opinia referitor la cele invocate de IP „Centrul pentru Jurnalism Independent”.

Prin scrisoarea nr.169064 din 01.03.2021, „Societatea Română de Televiziune”, fondatoarea postului de televiziune „TVR Moldova”, a comunicat următoarele: „Referitor la reportajul sesizat de CJI și reclamat la Consiliul Audiovizualului, difuzat în *Telejurnal*, ediția din data de 16 ianuarie 2021, ora 18.00, pe canalul „TVR Moldova”, considerăm exagerată acuzația privind utilizarea oricărui limbaj sexist și/sau discriminare de gen, fiind vorba despre un material jurnalistic care nu aduce atingere în niciun fel imaginii celor menționați în material. Precizăm că reportajul la care se face referire în petiție, vorbim despre faptul că societatea se raportează inegal, dar nu discriminatoriu (!), la bărbați și femei în ceea ce privește atenția acordată de societate vestimentației acestora. Este adevărat că funcțiile publice sunt fără gen, dar societatea acordă un interes mai mare femeilor în raport cu bărbații în ceea ce privește alegerea vestimentației. Fără ca acest aspect să constituie discriminare sau diferențiere cu conotații negative. De altfel, acest subiect, alegerea vestimentației, este abordat frecvent de numeroase alte posturi de televiziune din străinătate, cu referire la personalități feminine sau masculine aflate în prim-planul vieții sociale, politice, culturale etc. referirea expresă la calitatea de femeie este doar pentru a atrage atenția că regulile de protocol și vestimentație sunt diferite, fără niciun sens discriminatoriu sau de intenție de a pune în inferioritate persoana publică – bărbat sau persoană publică – femeie. De altfel, nimeni din aparatul de lucru al doamnei Președinte nu s-a sesizat la apariția acestui material jurnalistic, fapt care ne întărește convingerea că nu a fost vorba de nicio eroare de exprimare sau de abordare și că aspectele din sesizarea depusă de CJI sunt exagerate. Susținând în continuare libertatea de exprimare a actului jurnalistic, dorim să susținem, în concluzie, faptul că intenția autorului nu a fost să facă remarci sexiste, ci doar să atragă atenția, într-un mod cu totul netendențios, asupra regulilor de protocol diferite...”.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea postului de televiziune „TVR Moldova” prin prisma celor invocate în petiția IP „Centrul pentru Jurnalism Independent”.

Rezultatele monitorizării au atestat că la data de 16 ianuarie 2021, postul de televiziune „TVR Moldova” a difuzat, în cadrul programului informativ „Telejurnal de weekend” (ora de difuzare: 18:00; durata: 43 min. 54 sec.), un subiect cu titlul „Ținutele președintelui”, în cadrul

căruia au fost abordate ținutele vestimentare ale Maiei Sandu de când aceasta a intrat pe arena politică din Republica Moldova și, în special, de când a devenit președintele țării.

În debutul subiectului, jurnalista specifică: „*Deși nu haina îl face pe om, funcțiile publice impun anumite rigori, mai ales când ești femeie și președinte de stat!*”, după care urmează o altă afirmație: „*Vrei, nu vrei, când ești femeie-președinte intri, cum spune românul, în gura târgului și nu prea ai voie să greșești*”.

În cadrul dezbaterilor publice, membrul Consiliului Audiovizualului, Dragoș Vicol, a menționat că Consiliul Audiovizualului s-a pronunțat în permanență împotriva oricăror forme de discriminare, în mod deosebit discriminarea pe criterii de sex. Interesul major față de un politician este unul plurivalent. Deci, este firească atitudinea unui post de televiziune de a afla foarte multe lucruri din activitatea cotidiană, inclusiv compartimentul vestimentar al unui politician. Dragoș Vicol a mai declarat că la vizualizarea acestui reportaj nu a întrevăzut o opinie discriminatorie, în sensul că s-ar fi făcut anumite afirmații care să o plaseze într-o poziție negativă pe președinta Republicii Moldova, din punct de vedere al modalității de a se îmbrăca sau de a-și aranja ținutele vestimentare cu ocazia întâlnirilor protocolare sau zi de zi la serviciu. Faptul că postul de televiziune a emis o opinie că în societate, din păcate, există și asemenea tendințe prin care, dacă ești femeie, obligatoriu se acordă atenție și stilului vestimentar, nu poate fi catalogat ca un mesaj sexist, din care cauză a propus respingerea petiției IP CJI.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale, aprobat prin Legea nr. 174 din 08.11.2018, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării postului de televiziune „TVR Moldova” (PRO (8) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU).

2. A respinge petiția nr. 29/CJI din data de 08 februarie 2021 din partea IP „Centrul pentru Jurnalism Independent” (PRO (8) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU).

3. Prezenta decizie poate fi contestată cu o cerere prealabilă la Consiliul Audiovizualului în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei. În ordine de contencios administrativ, decizia poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

4. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.

5. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTE

Ala URSU-ANTOCI